

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки  
Кафедра українознавства, культури та документознавства



**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Проректор із науково-педагогічної та  
навчальної роботи

Анатолій МАРТИНЕНКО

« 20 » 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«АКАДЕМІЧНА УКРАЇНСЬКА МОВА ДЛЯ НАУКОВЦІВ»**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **доктора філософії**

(назва ступеня вищої освіти)

освітньої-наукової програми **Професійна освіта**  
спеціальності **015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)**  
(код і назва спеціальності)

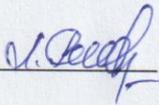
Полтава  
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна українська мова для науковців» спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньо-наукової програми «Професійна освіта» 2024 року.

**Розробник:** Денисовець І.В. доцент кафедри українознавства, культури та документознавства, к.філол.н., доцент.

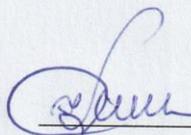
**Погоджено:**

Гарант освітньо-наукової програми  Ліна РИБАЛКО, д.пед.н., професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри українознавства, культури та документознавства

**Протокол від «28» серпня 2024 року № 1**

Завідувач кафедри українознавства, культури та документознавства



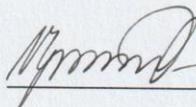
Ірина ПЕРЕДЕРІЙ

«28» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

**Протокол від «29» серпня 2024 року № 1**

Голова навчально-методичної комісії



Віктор ЧЕРНИШОВ

«30» серпня 2024 року

© Денисовець І.В., 2024 рік

© Національний університет

імені Юрія Кондратюка, 2024 рік

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма здобуття освіти денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	обов'язкова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 1	Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	<b>Рік підготовки:</b>
Змістових модулів – 1		1-й
		<b>Семестр</b>
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>Третій (освітньо-науковий)</u>	1-й
		<b>Лекції</b>
		0
		<b>Практичні</b>
		30 год.
		<b>Лабораторні</b>
		0 год.
		<b>Самостійна робота</b>
		60 год.
<b>Індивідуальна робота:</b>		
0 год.		
<b>Вид контролю:</b> екзамен		

**Примітка.** Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:  
для денної форми здобуття освіти – 30 / 60

## 2. Мета навчальної дисципліни

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Академічна українська мова для науковців» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Професійна освіта» підготовки докторів філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

**Метою** викладання курсу «Академічна українська мова для науковців» є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системи знань про норми сучасної української літературної мови в науковому стилі та розвиток умінь професійної академічної комунікації, необхідних для підготовки й представлення результатів наукових досліджень у сфері професійної освіти.

Завдання дисципліни забезпечують формування у аспірантів таких **компетентностей**:

**ІК** Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також - підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї в умовах професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

**ЗК4.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

**СК3.** Здатність реалізовувати науково-педагогічну діяльність та управління освітнім процесом у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також - підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї на основі сучасних наукових підходів.

## 3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни є знання з дисциплін, що формують основу підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня.

## 4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Очікуваними результатами навчання є програмні результати:

РН1. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях українського та міжнародного рівня, брати участь у міжнародних проектах.

РН5. Знаходити, обробляти та аналізувати інформацію щодо проблем професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї з різних джерел на основі сучасних технологій її пошуку.

РН 8. Організовувати та здійснювати освітній процес у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти на сучасних наукових засадах та прогнозувати результати впливу власного дослідження на покращення його якості.

## 5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	<b>Високий</b> , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	<b>Достатній</b> , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	С	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	<b>Достатній</b> , Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.

64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	<b>Середній,</b> що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою  володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	<b>Середній,</b> що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	<b>Низький,</b> не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	<b>Незадовільний,</b> здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання

## 6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

**поточний контроль:**

- усне опитування;
- тестування;
- виконання практичного блоку до практичного заняття;
- письмова робота на практичному занятті;
- виконання завдань самостійної роботи;

**підсумковий контроль:**

- екзамен.

## **7. Програма навчальної дисципліни**

### **Змістовий модуль 1. НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ ЯК СКЛАДНИК ФАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ**

#### **Тема 1. Особливості наукового стилю сучасної української літературної мови**

Історія становлення та розвитку наукового стилю сучасної української літературної мови. Специфіка науково-педагогічного дискурсу. Характерні ознаки наукового стилю в текстах із професійної освіти.

Сфера використання та функціональне призначення наукового стилю в освітньо-науковій діяльності. Жанри реалізації наукового стилю в галузі освіти: наукова стаття, монографія, дисертація, автореферат, освітньо-наукова програма, робоча програма дисципліни, силабус, методичні рекомендації, рецензія, відгук.

Усне й писемне наукове мовлення викладача-дослідника. Фонетичні, лексичні, морфологічні та синтаксичні особливості наукового мовлення у сфері професійної освіти.

Мовні норми в науково-педагогічному тексті. Академічна добросесність як складник культури наукового мовлення.

#### **Практичне заняття 1.**

#### **Практичне заняття 2.**

#### **Практичне заняття 3.**

#### **Тема 2. Термін як диференційна ознака наукового стилю в системі професійної освіти**

Історія становлення та сучасний стан української педагогічної термінології. Теоретичні засади термінознавства та лексикографії.

Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева та вузькоспеціальна термінологія у сфері освіти і професійної підготовки.

Педагогічна та освітня термінологія: компетентність, результат навчання, кваліфікація, професійний стандарт, освітня програма, освітня траєкторія, дуальна освіта тощо. Нормування, кодифікація та стандартизація термінів у нормативно-правових документах у сфері освіти.

Проблеми перекладу та адаптації іншомовної педагогічної термінології. Варіантність і точність уживання термінів у наукових дослідженнях із професійної освіти.

Українські електронні термінологічні словники та цифрові ресурси.

#### **Практичне заняття 4.**

#### **Практичне заняття 5.**

#### **Практичне заняття 6.**

#### **Тема 3. Оформлювання результатів науково-педагогічної діяльності**

План, тези, конспект як засоби організації наукової праці здобувача третього рівня вищої освіти. Анутовання та реферування наукових текстів із професійної освіти.

Реферат як жанр академічного письма. Структура та вимоги до реферату.

Наукова стаття як самостійний результат дослідження у сфері професійної освіти. Структура статті (постановка проблеми, аналіз досліджень, мета, методи, результати, висновки). Вимоги до фахових публікацій.

Методологічний апарат педагогічного дослідження: об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотеза, методи дослідження.

Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлення покликань і списку використаної літератури відповідно до чинних стандартів.

Рецензія, відгук як форма критичного осмислення науково-педагогічної праці.

Дисертація як спеціально підготовлена наукова праця на здобуття ступеня доктора філософії у галузі освіти. Апробація результатів дослідження. Публічний захист результатів науково-дослідницької діяльності.

**Практичне заняття 7.**

**Практичне заняття 8.**

**Практичне заняття 9.**

#### **Тема 4. Робота з науковим текстом**

Властивості та структурно-сміслові компоненти наукових текстів різних жанрів у педагогічних дослідженнях. Композиція писемного наукового тексту. Логіка викладу наукового матеріалу.

Культура читання й аналізу наукових текстів із професійної освіти. Виділення ключових положень, формування критичного ставлення до джерел.

Переклад і редагування наукових текстів. Суть і види перекладу. Особливості перекладу педагогічної термінології. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською мовою.

Редагування науково-педагогічного тексту. Типові лексичні, граматичні, стилістичні та синтаксичні помилки в дисертаційних і статейних текстах та шляхи їх уникнення.

Рубрикування тексту. Використання скорочень та аббревіатур. Загальні правила цитування. Оформлення покликань, списку джерел, додатків.

**Практичне заняття 10.**

**Практичне заняття 11.**

**Практичне заняття 12.**

#### **Тема 5. Культура усного науково-педагогічного мовлення**

Композиційно-логічна побудова усної наукової доповіді у сфері професійної освіти. Мовна особистість викладача-дослідника.

Публічний виступ під час наукових конференцій, семінарів, акредитаційних заходів, засідань спеціалізованих учених рад. Наукова дискусія як форма професійної комунікації.

Електронна презентація результатів дослідження. Особливості онлайн-комунікації в академічному середовищі.

Мовленнєвий етикет науковця. Академічна етика та культура професійної комунікації.

**Практичне заняття 13.**

**Практичне заняття 14.**

**Практичне заняття 15.**

### **8. Структура навчальної дисципліни а) для денної форми здобуття освіти**

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
<b>Змістовий модуль 1. Наукова комунікація як складник фахової діяльності у професійній освіті</b>						
<b>Тема 1. Особливості наукового стилю сучасної</b>	18	0	6			12

української літературної мови						
<b>Тема 2.</b> Термін як диференційна ознака наукового стилю в системі професійної освіти	18	0	6			12
<b>Тема 3.</b> Оформлювання результатів науково-педагогічної діяльності	18	0	6			12
<b>Тема 4.</b> Робота з науковим текстом.	18	0	6			12
<b>Тема 5.</b> Культура усного науково-педагогічного мовлення.	18	0	6			12
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>0</b>	<b>30</b>			<b>60</b>

### 9. Перелік питань для семінарських занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
Семінарські заняття не передбачені	

### 10. Перелік питань для практичних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
<b>Практичне заняття 1. Особливості наукового стилю сучасної української літературної мови</b> 1. Історія становлення наукового стилю сучасної української літературної мови. 2. Характерні ознаки та особливості наукового стилю української мови.	2
<b>Практичне заняття 2. Особливості наукового стилю сучасної української літературної мови в системі професійної освіти</b> 1. Усне і писемне наукове мовлення. 2. Фонетичні якості наукового мовлення. 3. Лексика і фразеологія наукового мовлення. 4. Морфологія наукового мовлення. 5. Синтаксис наукового мовлення.	2
<b>Практичне заняття 3. Історія, сучасний стан і проблеми розвитку науково-педагогічної термінології</b> 1. Історія розвитку української науково-педагогічної термінології. 2. Проблеми становлення й розвитку науково-педагогічної термінології. 3. Шляхи розв'язання основних проблем термінології.	2
<b>Практичне заняття 4. Термін як диференційна ознака наукового стилю</b> 1. Термін та його ознаки. Термінологія як система. 2. Види та структура термінів. 3. Джерела та способи творення термінів певного фаху.	2
<b>Практичне заняття 5. Лексико-семантичні процеси в термінології</b> 1. Полісемія в термінології та її причини. 2. Особливості омонімії в українській науково-педагогічній термінології. 3. Синонімічні процеси в термінології, їхні особливості. 4. Явище антонімії в науково-педагогічній термінології.	2

<p><b>Практичне заняття 6-7. Оформлювання результатів науково-педагогічної діяльності</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Особливості наукового стилю сучасної української літературної мови.</li> <li>2. Оформлення результатів науково-педагогічної діяльності: <ol style="list-style-type: none"> <li>а) план, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці;</li> <li>б) анотування і реферування наукових текстів.</li> </ol> </li> <li>3. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті.</li> </ol>	4
<p><b>Практичне заняття 8-9. Оформлювання результатів науково-педагогічної діяльності</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Основні вимоги до виконання та оформлення курсової, дипломної та магістерської робіт.</li> <li>2. Дисертація як спеціально підготовлена наукова праця</li> <li>3. Апробація та публічний захист результатів науково-дослідницької праці.</li> <li>4. Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці.</li> </ol>	4
<p><b>Практичне заняття 10. Бібліографічний опис джерел</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлення покликань.</li> <li>2. Вимоги до оформлення цитат у науковій роботі</li> </ol>	2
<p><b>Практичне заняття 11. Культура наукового тексту</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Властивості й структурно-сміслові компоненти наукових текстів різних жанрів.</li> <li>2. Культура читання наукового тексту.</li> </ol>	2
<p><b>Практичне заняття 12. Культура наукового тексту</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Композиція писемного наукового тексту.</li> <li>2. Структурно-сміслові компоненти наукових текстів різних жанрів.</li> <li>3. Варіантність мовних норм у науковій мові.</li> </ol>	2
<p><b>Практичне заняття 13. Робота з науковим текстом</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Переклад і редагування наукових текстів. Суть і види перекладу.</li> <li>2. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською мовою.</li> <li>3. Особливості редагування наукового тексту.</li> </ol>	2
<p><b>Практичне заняття 14. Культура усного науково-педагогічного мовлення</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Композиційно-логічна побудова усної наукової доповіді, виступу.</li> <li>2. Мовна особистість доповідача.</li> </ol>	2
<p><b>Практичне заняття 15. Культура усного науково-педагогічного мовлення</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Наукові заходи як засіб виявлення культури наукової мови.</li> <li>2. Електронна презентація наукового виступу.</li> </ol>	2
<p><b>Усього</b></p>	<b>30</b>

## 11. Перелік питань для лабораторних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
Лабораторні заняття не передбачені	

## 12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи здобувача вищої освіти є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій кафедри);
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

## Питання для самостійного вивчення студентами

№ п/п	Перелік питань	Кількість годин
		для денної форми
<b>Змістовий модуль 1. Наукова комунікація як складник фахової діяльності.</b>		
1	Тема 1. Особливості наукового стилю сучасної української літературної мови	12
2	Тема 2. Термін як диференційна ознака наукового стилю в системі професійної освіти	12
3	Тема 3. Оформлювання результатів науково-педагогічної діяльності	12
4	Тема 4. Робота з науковим текстом.	12
5	Тема 5. Культура усного науково-педагогічного мовлення.	12
	<b>Разом</b>	60

## 13. Індивідуальне завдання

Не передбачено планом.

## 14. Методи навчання

Під час викладання дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, індивідуальних та групових консультацій, практичні – під час виконання студентами самостійної роботи.

Під час проведення лекцій та практичних занять використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються під час викладання дисципліни, належать ілюстрація, презентація.

Застосовуються традиційні інструменти навчання (книги, дошка) та сучасні цифрові, зокрема платформа дистанційного навчання Moodle, де вміщено тестові завдання до практичних занять, а також завдання для самостійної роботи.

Методи навчання, які дозволяють формувати soft skills – виголошення промови на запропоновану тему, робота в команді та в малих групах, ділові ігри, дискусії, інтерактивні вправи.

### 15. Методи контролю

Контрольні заходи складаються з поточного та підсумкового контролю у формі семестрового екзамену.

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу здійснюється шляхом усного опитування та оцінювання знань під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня знань студентів із певної теми змістового модуля, тестування, перевірки виконаного практичного блоку до практичного заняття, перевірки виконаної письмової роботи на практичному занятті, а також перевірка виконаного завдання для самостійної.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену й містить усі теми курсу, винесені на лекції, практичні заняття та на самостійне опрацювання.

### 16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів для денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни «Академічна українська мова для науковців» за видами робіт

<i>Види робіт/контролю</i>	<i>Перелік тем</i>														
	<i>Тема 1</i>			<i>Тема 2</i>			<i>Тема 3</i>			<i>Тема 4</i>			<i>Тема 5</i>		
	<i>Практичне заняття</i>														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Опитування</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Тестування</i>	0,5	1	1	0,5	1	1	0,5	1	1	0,5	1	1	0,5	1	1
<i>Виконання практичного блоку до практичного завдання</i>	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
<i>Письмова робота на практичному занятті</i>	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
<i>Виконання завдань самостійної роботи</i>	1,5			1,5			1,5			1,5			1,5		
<i>Усього за темами</i>	<b>10</b>			<b>10</b>			<b>10</b>			<b>10</b>			<b>10</b>		
<i>Екзамен</i>	<b>50</b>														

<i>Усього за результатами вивчення навчальної дисципліни</i>	<b>100</b>
--	------------

**Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування**

<b>Бали для денної форми здобуття освіти</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно до вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом, говорить чітко, грамотно.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими лексичними та граматичними помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

**Шкала та критерії оцінювання виконання практичного блоку  
до практичного заняття**

<b>Бали для денної форми здобуття освіти</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
0,5	Виконано практичний блок до практичного заняття в повному обсязі, без орфографічних, лексичних, граматичних і пунктуаційних помилок та відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0,2	Виконано практичний блок до практичного заняття з несуттєвими орфографічними, лексичними, граматичними чи пунктуаційними помилками або не в повному обсязі.
0	Не виконано практичний блок до практичного заняття або виконано із суттєвими орфографічними, лексичними, граматичними чи пунктуаційними помилками.

**Шкала та критерії оцінювання виконання письмової роботи  
на практичному занятті**

<b>Бали для денної форми здобуття освіти</b>	<b>Критерії оцінювання</b>

0,5	Виконано письмову роботу на практичному занятті в повному обсязі, без орфографічних, лексичних, граматичних і пунктуаційних помилок і відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0,25	Виконано письмову роботу на практичному занятті з несуттєвими орфографічними, лексичними, граматичними чи пунктуаційними помилками або не в повному обсязі.
0	Не виконано письмову роботу на практичному занятті або виконано із суттєвими орфографічними, лексичними, граматичними чи пунктуаційними помилками.

#### Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
1,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене в повному обсязі, не містить орфографічних, лексичних, граматичних і пунктуаційних помилок помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не в повному обсязі, містить несуттєві орфографічні, лексичні, граматичні чи пунктуаційні помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими орфографічними, лексичними, граматичними чи пунктуаційними помилками.

#### Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти результатами складання екзамену

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Питання. (макс. 10 балів)	9-10	Питання розкрито повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-8	Питання розкриті, матеріал викладено в логічній послідовності, відповідь правильна або з незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння

		матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	3-5	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-2	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
2. Тестування	0-20	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ( $2 \times 10 = 20$ ), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
3. Практичне завдання	16-20	Завдання виконано повністю та правильно: документ укладено грамотно, у логічній послідовності; у ньому наявні всі передбачені реквізити; у тексті документа відсутні орфографічні, лексичні, граматичні та пунктуаційні помилки, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	11-15	Завдання виконано правильно або із незначними неточностями: документ укладено в логічній послідовності; у ньому майже всі передбачені реквізити; у тексті документа є несуттєві орфографічні, лексичні, граматичні або пунктуаційні помилки, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	6-10	Завдання виконано, але укладений документ містить помилки, порушена логічність викладу тексту, наявні орфографічні, лексичні, граматичні чи пунктуаційні помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	0-5	Відсутнє виконане завдання або виконане з порушенням послідовності викладу відомостей у тексті документа, з пропущеними важливими реквізитами, із суттєвими орфографічними, лексичними, граматичними чи пунктуаційними помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсowego проекту (роботи), практики
90 – 100	<b>A</b> – відмінно	<b>5</b> – відмінно
82 – 89	<b>B</b> – дуже добре	<b>4</b> – добре
74 – 81	<b>C</b> – добре	
64 – 73	<b>D</b> – задовільно	<b>3</b> – задовільно

60 – 63	<b>E</b> – достатньо	
35 – 59	<b>FX</b> – незадовільно з можливістю повторного складання	<b>2</b> – незадовільно
0 – 34	<b>F</b> – незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

### Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них до 50 балів студент може отримати впродовж семестру, решта 50 балів припадає на підсумковий контроль.

**1. Поточний контроль.** Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються таким чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді на заняттях, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних практичних занять), виконання контрольних робіт для дистанційної форми здобуття освіти – до 50 балів;

Присутність на практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов’язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

**2. Підсумковий контроль** Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

### 17. Методичне забезпечення

1. Дорошенко С.М. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Академічна українська мова для науковців» для аспірантів спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2024. – 17 с.

### 18. Рекомендована література

#### Базова

1. Баган М.П. Основи термінознавства. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2023. 44 с.
2. Вакуленко М.О. Сучасна українська термінологія: методологія, кодифікація, лексикографічна практика. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова. Київ, 2023. 445 с.
3. Васенко Л. А., Дубічинський В. В, Кримець О. М. Фахова українська мова. Київ, 2019.
4. Горошкіна О., Груба Т. Українська наукова мова: теорія і практика: навчально-методичний посібник. Суми : Університетська книга, 2023. 108 с.
5. Колоїз Ж. В. Українська наукова мова: практикум. Кривий Ріг: КДПУ, 2019. 135 с.
6. Крашеніннікова Т.В. Мова і термінологія наукових досліджень: навчальний посібник. Дніпро: ВНПЗ «ДГУ», 2021. 88 с.
7. Луценко О.І. Українська наукова мова : навч. посібник. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2021. 128 с.
8. Мовна особистість в освітньому просторі: монографія / за заг. ред. І. Д. Пасічника. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 142 с.

9. Плотницька І. Основи наукового мовлення. К.: Центр учбової літератури, 2022. 252 с.
10. Ребезнюк І. Основи технічної творчості : підр. Львів : СПОЛОМ, 2022. 184 с.
11. Ребезнюк І. Українське наукове слововживання : навч. посіб. Львів : СПОЛОМ, 2022. 400 с.
12. Семенов О. М. Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти: навч. посібн. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 216 с.

#### **Допоміжна**

1. Берегова Г.Д. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. Київ, 2020. 340 с.
2. Власенко Л. А., Дубічинський В. В., Кримець О. М. Фахова українська мова. Київ : ЦУЛ, 2019. 274 с.
3. Гарбар І. В., Гарбар А.І. Культура мовлення : навчальний посібник Миколаїв : НУК, 2023. 228 с.
4. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ : ЦУЛ, 2019. 624 с.
5. Зубков М. Норми й культура української мови фахової спрямованості. Київ , 2023. 565 с.
6. Етика ділового спілкування: навч. посіб. /Т.Б. Гриценко та ін. Київ, 2021. 334 с.
7. Кацавець Р. Ділова українська мова. За новим Українським правописом: навчальний посібник. Київ, 2022. 342 с.
8. Корж А. В. Українська мова професійного спрямування. Київ : КНТ, 2020. 296 с.
9. Микитюк О. Сучасна українська мова: навч.посібник. Львів, 2023. 440 с.
10. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування. Київ, 2023. 252 с.
11. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посіб. Київ, 2021. 239 с.
12. Плотницька І. Ділова українська мова. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 256 с.
13. Радишевська М. Новий довідник. Українська мова (Правопис 2019 р.). Київ: Рідна мова, 2020. 164 с.
14. Тетарчук І., Дяків Т. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. для підготовки до іспитів. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 186 с.
15. Тетарчук І.В. Ділова українська мова. Київ, 2020. 156 с.
16. Український правопис : довідник. Офіц. текст. Київ : Паливода А. В, 2019. 352 с.
17. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / Лисенко А. В., Ісаєнко Т. К., Дорошенко С. М. Полтава : ПолтНТУ, 2015. 280 с.
18. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.
19. Шевчук С. Українське ділове мовлення. Київ : Алерта. 2022. 312 с.
20. Українська мова (за професійним спрямуванням) /Г.Л. Вознюк та ін. Львів, 2024.
21. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник / С.М. Луцак, Н.П. Литвиненко, О.Д. Турган та ін. Київ, 2024. 351с.

#### **19. Інформаційні ресурси**

1. Сторінка курсу «Академічна українська мова для науковців» на платформі Moodle. URL: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3763>
2. Мова – ДНК нації. URL: <https://ukr-mova.in.ua/>
3. Є-мова. Вивчай українську. URL: <https://emova.language-ua.online/>
4. Лайфхаки з української мови. URL: <https://ukr-lifhacks.ed-era.com/>
5. Тренажер з правопису української мови. Вправи онлайн. URL: <https://webpen.com.ua/>

6. Лінгвістичний портал MOVA.info. URL: <http://www.mova.info/>
7. Словотвір. Майданчик для пошуку, обговорення та відбору влучних відповідників до запозичених слів. URL: <https://slovotvir.org.ua/>
8. Офіційний сайт української мови. URL: <http://ukrainskamova.com/>
9. Словопедія: Словники. URL: <http://slovopedia.org.ua/>